

Bij de fusie van drie gemeenten tot Nye (of Nieuw) Asker, vlak bij de Noorse hoofdstad Oslo, vormen de zeventien duurzameontwikkelingsdoelstellingen de leidraad voor het nieuwe gezamenlijke beleidsplan voor acties om tot een groene gemeente uit te groeien. **Vibeke Sand** licht toe.

‘Met de bestuurlijke hervorming die de Noorse regering in 2014 aankondigde, wilde ze het aantal gemeenten drastisch verminderen, zodat deze meer bestuurskracht zouden krijgen en meer bevoegdheden op zich zouden kunnen nemen. Als gemeente mocht je zelf uitzoeken met welke gemeenten je wilde of kon fuseren. Deze oproep kende landelijk weinig succes, maar vlak bij Oslo hebben begin 2016 drie gemeenten wel voor een fusie gekozen. Daar werkte ik al in de gemeente Asker, de grootste van de drie met 62.000 inwoners, terwijl Røyken er 22.000 telt en Hurum maar 10.000. De drie politieke besturen besloten dat **in plaats van Røyken en Hurum bij Asker te voegen, er een nieuwe gemeente zou komen, met een nieuwe gemeenschappelijke basis**. Net vóór de gemeenten aan het fusieproces wilden beginnen, werden de zeventien duurzameontwikkelingsdoelstellingen afgekondigd, voor onze drie burgemeesters een uitgelezen idee om de herindeling tot nieuwe gemeente te baseren op deze Agenda 2030. Ook de drie gemeenteraden konden zich daarin vinden en besloten dat het nieuwe beleidsplan op basis van de ontwikkelingsdoelstellingen zou worden geschreven.’

‘Eerlijk, wij van de administratie waren eerst sceptisch, maar na een tijdje zagen we in dat **die duurzameontwikkelingsdoelstellingen de kern van ons bestaan raken, van gezondheid en onderwijs tot duurzaamheid. Nu beschouwen de drie administraties die inmiddels al geruime tijd samenwerken, Agenda 2030 als een geweldig instrument. Het is de leidraad van ons gezamenlijk project geworden**. Het gemeentehuis van Asker blijft en wordt het gemeentehuis van Nye Asker. De andere oude gemeentehuizen zullen voor de administraties in gebruik blijven, want een van de doelstellingen is ook om de diensten zo dicht mogelijk bij de woonplaats van de mensen te brengen.’

‘De nieuwe gemeente Nye Asker wordt heel divers, vooral het verschil tussen het verste delijkte gebied en de dorpjes op het platteland

is groot. Om van het stadscentrum van Asker naar het meest zuidelijke punt te komen ben je al gauw een uur aan het rijden. Omwille van deze diversiteit werken we overal anders. Vooral lokaal kun je mensen tot duurzaamheid verleiden. **Een van onze struikelblokken is het pendelen, de bevolking van Nye Asker werkt in Oslo**. Al is het openbaar vervoer tussen Oslo en het centrum van Asker goed geregeld, in de andere gebieden heb je hooguit een bus per uur. Onze politici hebben ingezien dat ze met de duurzameontwikkelingsdoelstellingen een extra drukkingsmiddel in handen hebben om op het regionale niveau, waar over de mobiliteit wordt beslist, mee te tellen. Maar we kijken ook verder in de toekomst, op termijn zullen kleine zelfrijdende bussen je van je kleine gemeenschap naar een grotere bushalte of naar het station brengen. Daarvoor volgen we de pilots goed op. Maar de duurzameontwikkelingsdoelstellingen bieden ook de kans om na te denken hoe je mensen ter plaatse laat werken in plaats van elke dag in Oslo, en hoe we kunnen overstappen van veeboten, bussen en auto's die varen en rijden op fossiele brandstoffen naar elektrisch aangestuurde voertuigen.’

‘In onze basis- en middelbare scholen hebben we een programma over Agenda 2030, **want je moet met de jeugd beginnen** en hen bewust maken van het belang van de zeventien duurzameontwikkelingsdoelstellingen. We moeten hen deze instrumenten leren kennen, zodat ze zullen meewerken aan de oplossing. Dat zit nu in het schoolcurriculum, we hebben ook innovatiekampen voor de middelbare scholen. In de gemeentehuizen hebben we workshops gehouden over de toekomst van de gemeenten en over hoe de doelstellingen hieraan kunnen bijdragen om zo tot de beste gemeente van Noorwegen te kunnen uitgroeien. Al deze antwoorden nemen we mee in ons nieuwe gemeentelijke beleidsplan.’

‘Bij het afkondigen van de fusie in 2016 zijn we al aan dit plan begonnen. Over enkele maanden

De Noorse **Vibeke Sand** is communicatieverantwoordelijke van Asker, een van de drie gemeenten dicht bij Oslo die vanaf 1 januari volgend jaar de nieuwe gemeente Nye Asker zullen vormen.

**Vooral lokaal
kun je mensen
tot duurzaamheid
verleiden**

STEFAN DEVIKERE

moet het klaar zijn, zodat de nieuwe verkozenen er na de gemeenteraadsverkiezingen van september mee aan de slag kunnen. Ze zullen er dan al in oktober mee starten, al zal de fusie juridisch pas een feit zijn op 1 januari 2020.'

'Tot nog toe ging onze aandacht vooral naar de administratie, de politiek en het onderwijs. De burgers zien nu nog geen echte verandering, dat zal pas na de verkiezingen gebeuren, wanneer de politici met het nieuwe beleidsplan aan de slag gaan. Dan zal iedereen resultaten beginnen zien.'

'Over tien jaar hoop ik dat Nye Asker een groene gemeente zal zijn vol duurzame bedrijvigheid.' Tot nog toe is vooral Asker afhankelijk van de olie- en gasindustrie en iedereen beseft dat we dringend een andere economie nodig hebben, daarom proberen we de groene bedrijven aan te trekken.'

'Voor ons is het ook belangrijk dat burgers meedoen. Zo willen we in zeven centra in de nieuwe fusiegemeente plaatsen creëren waar mensen, bedrijven en organisaties samenwerken om met nieuwe technologieoplossingen te vinden voor de klimaatverandering. Ook thuis kunnen de inwoners hun duit in het zakje doen, verantwoord omspringen met water, hergebruik stimuleren, deel uitmaken van de circulaire economie, minder voedsel verspillen. **Al onze acties zijn zeer praktisch en concreet en begrijpelijk genoeg om in je dagelijks leven in te voeren, zodat het in de gemeente impact heeft.** Stilaan wijzigen de

inzichten. Vonden onze politici enkele jaren geleden een passief gebouw nog te duur, nu vragen ze waar en wanneer het volgende klaar is. In plaats van aan spaarzaamheid op korte termijn denken ze aan duurzaamheid die op lange termijn economisch interessanter is.'

'Natuurlijk is Noorwegen een rijk land, maar toch zijn er nog groepen in onze samenleving die arm zijn of verlaten jongeren de school vroegtijdig zonder diploma, ook al is er schoolplicht. Wat betekent dit voor de lokale gemeenschap? Wat kun je er lokaal aan doen?'

'We zijn er ons van bewust dat we met al onze acties de wereld niet veranderen, maar wel de lokale gemeenschap.' Lokaal wordt Nye Asker een betere plaats om te leven. En als dat gebeurt in elke plaats in Noorwegen, dan zijn we een heel klein stapje verder, er zijn immers maar vijf miljoen Noren. Maar als ditzelfde gebeurt in heel Europa, dan leveren we al wel een substantiele bijdrage aan een betere wereld.'

'De zeventiende doelstelling vind ik de allerbangrijkste, dat is die van het partnerschap. **Om de andere doelstellingen te behalen moet je samenwerken met anderen,** met de bedrijfsleiders, met de burgers, met ngo's, met andere organisaties maar ook met andere overheden. We willen ook dat de burgers aan deze partnerschappen deelnemen. Dit is onze gemeenschappelijke uitdaging, wat kunnen wij samen doen?' ■

MARLIES VAN BOUWEL IS HOOFDREDACTEUR VAN LOKAAL